

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

עין משפט נר מצוה

א מיי פ"ה מלכות
טומאת תחת הלכה ג:
ב [מיי] פ"ד מהלכי
שמיטה הלכה טו:
ג א מיי פ"ג מלכות
מלכות אסורות הלכה
ז סמג לאוין קמת טו"ע
י"ד סימן קטב סעיף א
וסימן קי"ח סעיף ז'
ה א מיי פ"ג הלכה
ד ויע"ש הלכה ג] סמג
שס טו"ע שם סימן קלא
סעיף א:
ה א מיי פ"ד מלכות
שמיטה הלכה יד ועין
כ"מ סמג עשין סו טו"ע
י"ד סימן ג סעיף ז':

שיטה מקובצת

אן ועשאה כעין כלי. י"ב
ע"י תוס' מנחות (דף ז'
ע"ג): א' ואע"ג דק"ל כו'
דאמר אין עושין: א לא
בעינן כלי שרת אע"ג דבפ'
התורה אמר: י"ב (דף
עפ"י ז'): א' אבל קשה
דאמתי' דהקמא:

רבינו גרשום

אלא דאיטמי בשרין. והוי
אדם ראשון ואין כלי
מטמא אלא מחמת אב
הטומאה: ובגון שברך
קרומית של קנה ושחט
בה. דאין פשוטי כלי
עין מקבלין טומאה:
אע"פ שיוצא ונכנס מותר.
כלומר אע"פ שאין ישראל
יושב ומשמר אלא יוצא
ונכנס מותר הכא נמי
לענין שחיטה אע"פ
שיוצא ונכנס מותר:
לאכול נבילה לתיאבון.
כלומר מתאב לאכול בשר
ואוכל נבילה לתיאבון:

בגון דברק קרומית של קנה. ואם תאמר והיאך ישחוט בקרומית של קנה והא כל צעין כלי כדמוכח בסוף התודה (מנחות דף פג.): וצוף דם חטאת (זבחים דף יז): דדריש מדכתיב ויקח את המאלכת לשחוט את בנו דעולה טעונה כלי וילפינן כולוהו מעולה וי"ל כגון דמיקנה לקרומית אע"פ שאם כלי ואע"ג דקיימא לן כרבי דלדאמר פ' החליל (סוכה דף ז'): אין עושין כלי שרת של עץ ופליג אר"י יוסי בר רבי יהודה דלדאמר צפרק החליל עושין כלי שרת של עץ לשחיטת קדשים לא צעין כלי שרת דצפרק התודה (מנחות דף עח:)

אמר הכי קתני הכל שוחטין וואפילו כותי במה דברים אמורים כשישראל עומד על גביו אבל יוצא ונכנס לא ישחוט ואם שחט חותך כזית בשר ונותן לו אכלו מותר לאכול משחיטתו לא אכלו אסור לאכול משחיטתו חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא שחטא ישהו שמא ידרסו ושחט יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מבעי ליה אלא אכותי הא אמרת כשישראל עומד על גביו שחט אפילו לכתחלה קשיא אמר רבא ויוצא ונכנס לכתחלה לא א והתנן הַמְגִיחַ עובר כוכבים בחנות וישראל יוצא ונכנס מותר התם מי קתני מגיח המגיה קתני דיעבד אלא מהכא א"ר א"ר השומר צריך להיות יושב ומשמר אלא אע"פ שיוצא ונכנס מותר אלא אמר רבא הכי קתני הכל שוחטין ואפ"י כותי בד"א כשישראל יוצא ונכנס אבל בא ומצאו ששחט חותך כזית בשר ונותן לו אכלו מותר לאכול משחיטתו חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא שחטא ישהו ושמא ידרסו ושחט יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מבעי ליה אלא אכותי הא אמרת אפילו יוצא ונכנס שחט הכל שוחטין ואפילו רבא אשי אמר הכי קתני הכל שוחטין ואפילו ישראל מומר מומר למאי לאכול נבילות לתיאבון וכדרבא דאמר רבא וישראל מומר אוכל נבילות לתיאבון בודק

חבז הרי הוא כחלל (טומאות) של מת הראיות לטמא כלי כגון מת והגוע צו דהוי מיהא אז הטומאה אם נגע בהם מתכות נעשה כיוצא צו ואם נגע במת הוי אזי אבות [הטומאה] ואם בטמא מת נגע הוי אזי אכל ראשון ושני אין מטמאין כלים והאי סכין נעשה אז. והאי חבז הרי הוא כחלל הכא לא אילטרין דללוו הכי נמי מלי מטמא צפרק דגבירא הוי אז הטומאה וסכין ראשון וצפרק שני אלא רבותא קאמר דאפילו ראשון הוי האי צפרק דאיטמי צפרק. דהוי האי גבירא ראשון ולא מטמא הסכין שאין כלי מקבל טומאה אלא מאז הטומאה דלא מלינו צבורה דמקבל טומאה מראשון ושני אלא אוכל ומשקה כדכתיב (ויקרא יא) כל אשר צתוכו יטמא וסמין ליה מכל האוכל אשר יאכל אוכלים ומשקים מיטמאים מאויר כלי חרס שהוא ראשון ועושה למה צתוכו שני ואין כלי מיטמא מאויר כלי חרס שאם היה כלי נתון צתוכו ונטמא החילוק השני טהור והכי מפרש בשלח פירקין: קרומים של קנה. פשוטי כלי עץ ולא מקבלי טומאה: צ"י מהדר לתרוי לכתחלה ודיעבד דמתניתין: ואפילו כושי מוסקין לו בהמה לכתחלה לשחוט דמנחה שהחזיקו בה היא אכל ישראל יוצא ונכנס לא ימסור לו לשחוט דאע"ג דהוחזקו בה לעצמם אין מקפדין אם יאכלו: ישראל נבילות ליה לה לפני עור לא תמן מכשול (שם יט) אלא כמשמעו שלא יתן אכן צדק עור להפילו: אכלו מוסר לאכול. דהא לעצמו והיר צה והיינו דיעבד דמתניתין: חוץ מהש"ו דאפילו דיעבד נמי לא. דהא דיעבד קיימין: שחט ישהו. לקמן י"ג. מפרש אמאי נקט לשון עתיד: אפילו לכתחלה. והכא קתני בחצרות רואין אותם ששחטו דיעבד: אמר רבא. והיכא דישחט יוצא ונכנס לא ימסור כותי לכתחלה צמניה: והא קטן. צפרק צתרא דמסכת ע"ו דאע"פ שישחט יוצא ונכנס מותר אלא מוסר כתיב עובד כוכבים דלמא אחי ישראל ולא נגע הכא נמי מסתפי השתא אחי וחזי ליה: מי קסני מניה. אדם עובד כוכבים בחנות ויוצא ונכנס דמשמע לכתחלה: אין השומר. את היין: לריח שיהא יושב ומשמר כו'. רישא אסיפא לא תקפי ללא זו חף זו קתני כלומר לא דיעבד דווקא אלא אפילו לכתחלה: רב אשי גרס: לסיאנון. כי לא מסכה היתר אכיל נבילות ומאחר שהסכין צדוקה ונמונה צידו שחט שפיר דכל כמה דמני למיכל היתירא לא אכיל איסורא וכי אין לו סכין צדוק לא טרח להדורי צתרא סכין יפה אם זו פגומה: מנאלת

א [שבת קא] טיר נג:
פסחים יד: יט: ע"ג].
ג [לקמן טו: ושם סמין].
א ע"ג סג. [ע"ש]. ד) שם
ה. ס' [נס"א: משומה,
ויק' להלן]. ו) לקמן ד'
ז) נס"א: צבל טומאות,
ח [דף כד:]. ט) נס"א:
י) אפ"ל דמנחות,
יא] ג'. כ) [ג"ל דמנחות].
ל) ויע"ש תוס' פסחים טו.
ד"ה תוס' תוס' זבחים מז.
ד"ה לתיאבון.

מוסף רש"י

חרב הרי הוא כחלל. הקיש חרב לחלל, מחמת שנגע במת הרי הוא אזי אבות הטומאה כמת עצמו, ושנגע בטמא מת הרי הוא אזי הטומאה כמיתה, הרי הוא כחלל כמת, אלא טומאת מת ולא אכל שחט טומאות (פסחים יד:)

עין משפט

א מיי פ"ה מלכות
טומאת תחת הלכה ג:
ב [מיי] פ"ד מהלכי
שמיטה הלכה טו:
ג א מיי פ"ג מלכות
מלכות אסורות הלכה
ז סמג לאוין קמת טו"ע
י"ד סימן קטב סעיף א
וסימן קי"ח סעיף ז'
ה א מיי פ"ג הלכה
ד ויע"ש הלכה ג] סמג
שס טו"ע שם סימן קלא
סעיף א:
ה א מיי פ"ד מלכות
שמיטה הלכה יד ועין
כ"מ סמג עשין סו טו"ע
י"ד סימן ג סעיף ז':

עין משפט

א מיי פ"ה מלכות
טומאת תחת הלכה ג:
ב [מיי] פ"ד מהלכי
שמיטה הלכה טו:
ג א מיי פ"ג מלכות
מלכות אסורות הלכה
ז סמג לאוין קמת טו"ע
י"ד סימן קטב סעיף א
וסימן קי"ח סעיף ז'
ה א מיי פ"ג הלכה
ד ויע"ש הלכה ג] סמג
שס טו"ע שם סימן קלא
סעיף א:
ה א מיי פ"ד מלכות
שמיטה הלכה יד ועין
כ"מ סמג עשין סו טו"ע
י"ד סימן ג סעיף ז':

אבי נמי לא שרי דיעבד בלא חותך כזית אלא צל להקשות על דברי רבא שמדקדק מכלן דשרי חף לכתחלה אי נמי כל זמן שיכול לתקן על ידי חותך כזית אלא צל לתקן אלא אי לימא לכותי קמן שרי: הַמְגִיחַ קתני דיעבד. לא צעי למימר דמשמע דיעבד ולא לכתחלה דהא מסיק דשרי לכתחלה אלא קאמר דאף דיעבד משמע וא"ת דלקמן (דף טו:): גבי השוחט צמגל יד וגבי השוחט אחד צעוף (לקמן דף טו:). לייק השוחט דיעבד אין כו' וי"ל דאשחיתתן כשרה סמיך התם דמשמע דיעבד אכל קשה דמתניתין דהמקנא

גבי הרוחץ צמי מערה דייק צגמרא דיעבד אין לכתחלה לא: ויעין תוס' סוטה ז. ד"ה המקנא דיעבד: אלא מהכא. גרס ולא גרס מסיפא דהך דהמניח צפ"צ דמסכת ע"ו (דף טו:). והיה דאין השומר הוא צפ"ר ישמעאל (שם טו:). אין השומר צריך בו. משמע הכא דאין צריך משמע לכתחלה וקשה דכריש גיטין (דף ז'): גבי הא דלדאמר רבה לפי שאין צריך לשמה פריך עלה מהא דתנן המצויא גט ממדינה למדינה צמדיית הים צריך שיאמר צפני נכתב וצפני נחתם הא בצאותה מדינה לא צריך ומשני לא תימא הא בצאותה מדינה לא צריך אלא הא ממדינה למדינה צמדיית הים צריך ופריך הא צדדיא קתני לה המצויא גט צמדיית אין צריך כו' ומשני אי מהיהא ה"א ה"מ דיעבד כו' והיכי ה"א דיעבד הא אין צריך משמע לכתחלה כדמשמע הכא וצוקנטרס פ"י שם דהכי פריך הא צדדיא קתני לה וכיון דאשמועינן לה מדיוקא דרישא סיפא למאי אילטרין ומשני דאי מרישא ה"א דוקא דיעבד להכי אילטרין סיפא לאשמועינן אפילו לכתחלה אכל לשון אי מהיהא לא משמע הכי וי"ל דהתם כיון שיכול לתקן דיעבד כדקאמר צההוא פירקא (שם ה:): שיעלנו הימנה ויחזור ויתנו לה צפני שנים ויאמר צפני נכתב וצפני נחתם שייך למימי אין צריך כלומר אין צריך לחזור ולטוול אותו הימנה א"נ התם ה"א ה"מ דיעבד לכתחלה לכותי שיראה כתיבת הגט וחתימה ואם לא ראה ה"א אין צריך לחזור ולכתוב אלא יתן לה אע"פ שלא ראה קמ"ל לכתחלה נמי אין צריך לראות לכותי שיראה כתיבת הגט וחתימה ואם לא ראה ה"א אין צריך לחזור ולכתוב אלא יתן לה אע"פ שלא ראה קמ"ל לכתחלה שם שומר והדר תני אין השומר צריך כו' משמע שחט ארישא דקתני צפ"ר ישמעאל (ע"ו דף טו:). צפני שכולה עובדי כוכבים אסור עד שיהא חותך כזית בשר ונותן לו. ואם תאמר כיון דרבה מדמה שחיטה ליי נסך צא ומאלו ליסתרי בלא חותך כזית בשר ונותן לו כמו ציין נסך דשרי צמתניתין צפ"ר ישמעאל (ע"ו דף טו:): צעובד כוכבים שנמצא צדא הצור כשאין לו מלוה עליו וי"ל דכפרישית לעיל כיון שיכול לצרר על ידי כזית בשר יש לו לצרר: בודק

א מיי פ"ה מלכות
טומאת תחת הלכה ג:
ב [מיי] פ"ד מהלכי
שמיטה הלכה טו:
ג א מיי פ"ג מלכות
מלכות אסורות הלכה
ז סמג לאוין קמת טו"ע
י"ד סימן קטב סעיף א
וסימן קי"ח סעיף ז'
ה א מיי פ"ג הלכה
ד ויע"ש הלכה ג] סמג
שס טו"ע שם סימן קלא
סעיף א:
ה א מיי פ"ד מלכות
שמיטה הלכה יד ועין
כ"מ סמג עשין סו טו"ע
י"ד סימן ג סעיף ז':

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

(א) [בס"א: משומד],
 (ב) [מדה ע"א: א] [לקמן
 י"ב], (ג) [קדושין ע"ה: ב"ק
 ל"ח: סנהדרין פ"ה: מ"ה
 ט: וע"ש יבמות כ"ד:;
 (ד) בס"א: יודעין, (ו) בס"א:
 משומד, וכן להלן, (ז) בס"א:
 מותרת, (ח) ופירש"י לקמן
 פשיטא דלאה מומר ולא
 ראה אסור ע"ש רש"י,
 (ט) [לקמן י"ג].

שיטה מקובצת

א] דסבא דרוב מצוין
 אצל שיטה מומחין ה:
 ב] משום דקשיא להו
 וכו'.

נמלאס סכיני יפה מוסר. והיינו דיעבד דמתניתין: חוץ מחש"ו
 דאפילו. נמלאס סכיני יפה לא דאיכא קלקולא אחרינא שהייה דרסה
 חלדה דלא ידעי לאזדהורי זהו. ודוקא אוכל לתיאבון אבל להכעיס
 אפילו נמלאס סכיני יפה לא דמועד לנצל כזונה צדיים: שוחט

לכמה. אפילו בלא אחרים רואין
 אומר: ליבדקיה השם. למה לי
 אחרים רואין: מאי הוי. הא לא
 צדקו הסכין: מומחין. ויודעין הלכות
 שחיטה: ואע"פ שאין מומחין. שלא
 שחטו לפנינו ג' פעמים לראות אם
 יש בהם כח שאין מתעלפין בשחיטה
 שיצאו לידי שהייה או אין יודעין
 לאמן את ידיהם לכך: ד"א. דחשיבי
 מומחין: שידועין זו. אלו המוסרים לו
 בהמה לשחוט מכירין זו וצדקוהו
 שיועד הלכות שחיטה לא דמתמיד הם
 מומחין לקלקל שאין צדק דעת:
 מומחין. שראינו ששחטו כמה פעמים
 יפה ולא קלקלו: ואע"פ שאין מומחין.
 דלא ידעין זהו שידועים לומר הלכות
 שחיטה אם לא: נעעף. לשון עייפות
 וחלישות הלכך שאין יכול לראות מכת
 חרב וסכין אפילו צדמה כמו
 מתעלפנה הצמלות (עמוס ח): אבי
 ורצה ורב אשי לא מנא לתרוי לעיל
 וכו' דמתניתין: אדרבה הסם עיקר.
 ולא איצטריא ליה למתנייה הכא:
 ודקאמר אידי דסנא כו': לאו קדש
 דמו. ואין חייב ליזהר זהו ופשיטא
 דשוחטין טמאים לכמה: מומחין הן.
 הלכך לא צרי למיבדקיה: כי קושייה.
 דאותציה ממנהי עובד כוכבים
 צמנות: ואשי לא אמר כרצא. דליף
 מהשומר את החנות דיוצא ונכנס
 לכמה: הסם לא נגע. ההוא עובד
 כוכבים ציין בשעה שהוא פורש ממנו:
 הכא. צמנה זו צד הכותי נמוה
 כהרף עין שיהיה או דורס הלכך לא
 סמיכין איוצא ונכנס: לא סבירא
 ליה הא דרצא. דאמר ליה ישראל
 מומר^א שוחט לכמה צדקת סכין:
 אלא רצא. כיון דאמר ישראל מומר
 מותר לכמה צדקת סכין: אמאי
 לא אמר כשמעתי. אמאי לא אוקמה
 מתניתין בישראל מומר ולכמה
 דקמי צדק סכין ודיעבד דקמי
 בשלא צדק כדאוקמה רב אשי צמר
 שמעתי דרצא: לזבדיו דאשי. דלא
 ס"ל הא דרצא ואוקמה כמותי ואוקי
 לכמה בישראל עומד על גביו ואוקי
 דיעבד ציוצא ונכנס ואמר ליה רצא
 לדידך דלא סבירת לך צמור ומוקמת
 ליה הכי אפילו ציוצא ונכנס מלית
 לאוקומי לכמה ודיעבד אוקי צבא
 ומלאו שחט: מוסר^א. לכמה:
 דקוריא

מומחין לא ^ארוב מצוין אצל שחיטה מומחין הן להך לישנא דאמר מוחזקין
 אין שאין מוחזקין לא ^בלעלופי לא חיישין רבא לא אמר כאביי כי קושייה
 אביי לא אמר כרבה התם לא נגע הכא נגע רב אשי לא אמר כתריויהו
 קסבר ^גכותים גרי אריות הן אביי לא אמר כרב אשי לא סבירא ליה
 הא דרבה אלא רבא מאי טעמא לא אמר כשמעתי דבריו דאביי קאמר
 וליה לא סבירא ליה: תנו רבנן שחיטת כותי מותרת במה דברים אמורים
 כשישראל עומד על גביו אבל בא ומצאו ששחט חותך כזית ונותן לו אכלו
 מותר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול משחיטתו כיצא בו מצא בידו
 דקוריא

מאי טעמא לא אמר כשמעתי. תימה דהא קמי צמנותין תרי הכל שוחטין ומפרש רצא לקמן (ד' ט') חדא לתמי כותי
 וחדא לתמי ישראל מומר אלמא מוקי חדא כשמעתי וי"ל דהכי פריך דקמייתא איצטרי ליה לאוקומי כשמעתי:

דקוריא

בודק סכין ונותן לו. ולא חיישין שמה ישהה וידרוס ללא שציק
 היתירא ואכיל איסורא ואפילו לא יאכל ממנה דחייש אלפני
 עור לא תמן מנכסול אפי' אין אחר עומד על גביו ולא יוצא ונכנס אבל
 כותי יש לו דין אחר דאי ישראל יוצא ונכנס לא צרי צדקת סכין

דמרתת ללא מנינו צדקת סכין וחי אין
 ישראל יוצא ונכנס אפי' צדק סכין
 לא מהני דחיישין שמה שהיה ושמא
 דקס ללא חייש אלפני עור לא תמן
 מנכסול ותימה דאמאי לא מהני נמי
 צמור יוצא ונכנס כמו צדקת דקאמר
 צמורין אי ליתא לסקין כי אחרים
 רואין אותו מאי הוי וי"ל דישאל
 מומר לא מירמת דאין סבור שיבדקו
 הסכין אחריו לפי שהוא ממוזק עאלמו
 כישאל לכל צדקו ואין להקשות
 דאמאי צריך לכמה לצדק הסכין
 צמורין ולהיות יוצא ונכנס גבי כותי
 יניחנו לשחוט לכמה ואחרי כן
 יבדקו הסכין או לכתי יתן כזית
 צמר וי"ל דחיישין דלמא משמלי
 ואכיל כמו שפירש ר"ת גבי חרש
 שוחט וקטן דאין מוסרים להן חולין
 לכמה: ואם שחט בודקין אותו.
 ואע"ג דאיכא צמנות לקמן (ד' ט')
 אודסנר דרוב מצוין אלל שחיטה
 מומחין הן גבי מלא תרנגולת שחטה
 הא מייטי תנאי צמר הכי אע"ג
 דהתם דמי לה: דריתיה קמן
 דרבקה. תימה דמשמע הא איתא
 קמן ולא ידע אין שחיטתו כשרה
 אע"ג דאחרים רואין אותו דשחט
 שפיר ולקמן צפירקין (ד' ט') גבי
 הא דאמר רב נתנן ראה אחד ששחט
 אס ראהו מתחלה ועד סוף מותר
 לאכול משחיטתו ואם לאו אסור פריך
 אי דידע דלא גמיר פשיטא^א:
 אע"פ שאין מומחין. פירוש דלא
 ידעין אי גמיר אי לא
 גמיר דאי ידעין ביה דלא גמיר אפי'
 דיעבד שחיטתו פסולה כדאמר רב
 יהודה לקמן (ד' ט') כל טבח שאינו
 יודע הלכות שחיטה כו':

חולין שנעשו על מהרת קדש לא
 בקדש דמו. האי טעמא
 הוה מני למימר נמי ללישנא קמא:
 רוב מצוין אצל שחיטה מומחין
 הן. ושוחטין אף לכמה
 אצל אין לפרש דיעבד הוא דהויא
 שחיטתו כשרה אע"פ שאין אחרים
 רואין אותו ולא מני לאוקומי מתניתין
 צמני משום דקשיא סנן וכו' דהא
 לאציי ורצא ורב אשי לא מיומקס
 קסבר כותים גרי אריות הן.
 ושחיטתן פסולה כמו

של עובדי כוכבים ^אמוצתת מה
 שאמה וצמ אתה אוכל כלומר אותו
 שהוא צר וצמח לפוקי עובד כוכבים
 ואוכל נבלות להכעיס ואע"ג דאמר
 צוק פ"ב דיצמות (ד' ט') אחד
 גרי אריות ואחד גרי חלומות כולם
 גרים גמורים היינו כשמעתי לגמרי
 מפחד אריות אבל כותים לא נתגירו
 לגמרי כדמציב צמלכיס (ב ז') את
 ה' היו יראים ואת אלהיהם היו
 עובדים ומאן דאמר גרי אמת הן
 קסבר דשז נתגירו לגמרי:

מאי טעמא לא אמר כשמעתי. תימה דהא קמי צמנותין תרי הכל שוחטין ומפרש רצא לקמן (ד' ט') חדא לתמי כותי
 וחדא לתמי ישראל מומר אלמא מוקי חדא כשמעתי וי"ל דהכי פריך דקמייתא איצטרי ליה לאוקומי כשמעתי:

יא א מיי פ"ד מהלכות
 שחיטה הלכה יד קמג
 עשין סו טו"ע י"ד ס"ב
 סוף ב:
 ב [מ"י] סם הלכה ג [ו]:
 יב ג מיי פ"א מהלכות
 אבות העוממות הלכה
 ט:
 יג ד ה מיי פ"ד מהלכות
 שחיטה הלכה ז [ז]
 קמג עשין סג טו"ע י"ד
 סימן א סוף פ"ב:

רבינו גרשום

הכל מומחין שוחטין
 שידועין הלכות שחיטה
 אע"פ שאין מוחזקין שאין
 בקיאין עדיין: דליתיה קמן
 דליבדקיה. כלומר לפיכך
 אם אחרים רואין אותו
 כשהן שוחטין שיאמרו
 שחטו שחטי אובלין
 משחיטתן ואם לאו אין
 אובלין: ולא נתעף. לשון
 עיוף ואיכא דאמרי ולא
 נתבייש לשון יתעלף:
 בחולין גופא לא איצטריא
 ליה. כלומר לא איצטריא
 ליה למיתני דטמא יכול
 לשחוט בחולין מ"ש חולין
 שנעשו על מהרת הקדש
 לאו בקדש דמו דלאו
 כולי עלמא אובלין חולין
 כשהיה: רבא לא אמר
 כאביי כי קושיא. כלומר
 דקשיא ליה לאביי: אביי
 לא אמר כרבה. התם
 נגע כלומר הא דאקשה
 לי יוצא ונכנס לכמה
 [לא] והא המניח נכיר
 בחנות דמותא אפילו
 ישראל יוצא ונכנס (מותר)
 לכמה משום דהתם
 בחנות לא נגע הנכיר אבל
 הכא נגע דכותי עצמו
 שוחט ולפיכך יוצא ונכנס
 לכמה לא: רב אשי
 לא אמר כתריויהו קסבר
 כותים גרי אריות הם
 לא סבירא ליה רב אשי
 שכותי יכול לשחוט לפיכך
 לא סבירא ליה לדאביי
 ולדרבא דמוקמי הכל
 שוחטין ככותי: אביי לא
 אמר כרב אשי. לא סבירא
 ליה הא דרבא דמומר
 אוכל נבלות דתיאבון
 יכול לשחוט דכיון דאכל
 נבלות הוא לא קפיד
 אשחיטה: אלא רבא ק"ט
 לא אמר כשמעתי. כלומר
 רבא אדמוקי הכל שוחטין
 ככותי אמאי לא מוקי
 בישראל מומר כשמעתי:
 לדבריו דאביי קאמר.
 כלומר לדידי מקמינן
 הכל שוחטין בישראל
 מומר לאכול נבלות
 אלא לדידך דמוקמת
 ליה ככותי וישראל עומד
 על גביו מצית לאוקמא
 למתניתין הכל שוחטין
 ככותי ואפי' יוצא ונכנס:

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ד.

(א) ונקמן כ...
 פה: פה...
 מיר כט...
 קדושין עב...
 גיטין י...
 פ"ב ה"ב...
 גכות מז...
 ג"א...
 ונישין לו...
 ומוספתא פסחים פ"ב
 ה"ג...
 ויקרא ו'...
 דמיו'...
 בפסחים מ'...
 מ"ט...
 ויניח...

הגהות הב"ה

(א) הו"ב ד"ה...
 כימי עורא...
 בפירקי דר'...
 וליפא:

הגהות מהר"ב

[א] רש"י...
 אע"ג וכו'...
 המצוה...
 ולא נפקין...
 הקמחין...
 ע"כ...
 וכו'...
 עמ"ל...
 כהו"מ...
 הוא בפסחים...
 ונעל תורת...
 ושעבד...
 וטעמא...
 ד"ה תוס'...
 והוא קאמר...
 ר"ב...
 משנה...

מוסף רש"י

אין שחיטה...
 התורה...
 פסחים...
 מצות כותי...
 ונכלה...
 משום...
 קדושין...
 ורד"מ...
 ידי...
 משום...
 שאל...
 המשמרת...
 וכו'...
 ואפילו...
 התמימה...
 אס...
 לשם...
 ושמרתם...
 והכתיב...
 להשמרת...
 שומר...
 דלא...
 אלמא...
 ועלג...
 אחרת...
 בדמית...
 לשם...
 אין...
 שומר...
 אורח...
 ימות...
 דלא...
 החזיק...
 בניו...

דקוריא. סל כמו דקוריא דפרק השוכר את הפועלים (ב"מ דף 77.) ודמפנין (שבת קפ"ו.): **מכניס** **איומר** **בזכרי**. סימני שמעתתא דרב מנשה ודהא מילתא הן הך דמכניס תחת כפיו ולקמן דפרק שני (דף 66.) איזמל שאין לו קנינים וצפרק אלן טרפות (לקמן דף 76.) הנהו דיכרי דגנבי גנבי אין חוששין לריסוק זכרין מיהו גם צמקומות אחרים יש כדאשכחנא דפרק צ' דינמות (דף 77.) דלמר רב מנשה גזון לדבריהם כשר לעדות אשה וצפרק מי שהשחין (שבת קנ"ו.) אמר רב מנשה חלא קמי חדא תרי קמי תרי שפיר דמי: **מצת** בותי מותרת. וא"ת והלא גזרו על פתן ל לפי שהיו מוציאים בנין בית המקדש צימי עורא (א' כ"דלמר דפירקין ד"ר"א (פ' ט"ז) וליכא למימר דהיינו צמותים ראשונים דכתיב דגם ואת חלעיהם היו עובדים ודהא קאמר התם מכלא אמר ר"א כל האוכל פת כותי חלעיו אוכל זכר חזיר ותיניט נמי לקמן (דף 77.) שמיטת לדוקי לעבודת כוכבים פתו פת כותי ואומר ר"ת דמיידי הכא בעיקרא ישראל שעשה הכותי ממנה מלא ור"ת והיא יוצא זה ושמאל הוא לא שמר לשם מלא דהא חשידי אלפני עור לא תתן מכשול וי"ל כגון שלא אכל הכותי מלא אחרת כל הלילה: **איבא** בינייהו ד"א כתיבא ואחזיקו בה ב' צ"ק דגישין (דף 77.) מונס דכתיבא ולא אחזיקו זה נמי איכא צינייהו ולת"ק מהני ולרשב"ג לא מהני והכא לא נקט אללא לא כתיבא ואחזיקו זה משום דאשמיטת כותי צעי לאחויי תנאי א"ר דלא אתא לשנויי אללא מה שהקשה אס החזיקו זה מצעי ליה ושס פירשו:

דקוריא של צפרים קוטע ראשו של אחד מהן ונותן לו אכלו מותר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול משחיטתו אביו דייק מרישא רבא דייק מסיפא אביו דייק מרישא טעמא דישאל עומד על גביו אבל יוצא ונכנס לא רבא דייק מסיפא טעמא דבא ומצאו ששחט אבל יוצא ונכנס שפיר דמי ולאביו קשיא סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא ומצאו קרי ליה ולרבא קשיא רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי בעומד על גביו דמי כיוצא בו מצא בידו דקוריא של צפרין קוטע ראשו כו' אמאי ליחוש דלמא האי הוא דהוה שחיט שפיר אמר רב מנשה (סימן מכניס"א איזמל"ל בזכרי"ם) במכניסין תחת כפיו ודלמא סימנא הוה יהיב ליה בגויה אמר רב משרשיא דממסמס ליה ממסמס ודלמא קסברי כותים אינן שחיטה לעוף מן התורה ולטעמין שחיטה דרסה חלדה הגרמה ועיקור מי כתיבן אלא כיון דאחזיקו בהו אחזיקו בהו ה"ג כיון דאחזיקו אחזיקו ואחזוק ולא אחזוק בדלא כתיבא תנאי היא ד"ה דתניא מצת כותי מותרת ואדם יוצא בה די חובתו בפסח ר"א אוסר לפי שאין בקיאין בדקדוקי מצות כישאל רשב"ג אומר א' כל מצוה שהחזיקו בה כותים הרבה מדקדקין בה יותר מישאל אמר רב מצת כותי מותרת ואדם יוצא בה די חובתו בפסח פשיטא מהו דתימא לא בקיא בשימור קמ"ל ר"א אוסר לפי שאין בקיאין בדקדוקי מצות קסבר לא בקיא בשימור רשב"ג אומר כל מצוה שהחזיקו בה כותים הרבה מדקדקין בה יותר מישאל היינו ת"ק איכא בינייהו דכתיבא ולא אחזיקו בה ת"ק סבר כיון דכתיבא אע"ג דלא אחזיקו בה ורשב"ג סבר אי אחזוק אין אי לא אחזוק לא אי הכי כל מצוה שהחזיקו בה כותים אם החזיקו מיבעי ליה אלא איכא בינייהו דלא אחזיקו בה תנא קמא סבר כיון דלא כתיבא אע"ג דאחזיקו בה נמי לא רשב"ג סבר כיון דאחזוק אחזוק גופא א"אמר רבא ישראל מומר א' אוכל גבילות לתיאבון בודק סבין ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו מאי טעמא כיון דאיכא התירא ואיסורא א' לא שביק התירא ואכיל איסורא אי הכי כו' לא בדק נמי מיטרח לא טרח אמרו ליה רבנן לרבא תניא דמסייע לך חמצין של עוברי עבירה אחר הפסח מותר

מהם ובלבד שיאכל כזית מנה באחרונה: ורבי אליעזר אוסר. אפילו לאוכולה: קסבר לא צקיאי בשימור לא גרסינן. וטעמו משום חימוץ. ולמאן דגרסי ליה הכי מפרש לא צקיאי לשומרו מלהחמין. וי"מ ור"א אוסר לנאח זה ידי חובתו צפסח ולאו מילתא היא שאין זה לשון איסור: איכא צינייהו. מילתא דכתיבא באורייתא ולא ידעינן זהו דאחזיקו זה: ס"ק. דלא איירי צחוה כלל דכתיבא דאורייתא קפיד ומנא מנא ור"ה לכל הכתובים בתורה אע"ג דלא ידעינן אי אחזיקו זה אי לא אחזוק סמכינן עלייהו דכיון דכתיבא ודאי אחזוק זה ור"א אוסר אפילו אחזיקו זה דהא גאינא צקיאי דקדוקי מצות ורשב"ג אתא למימר אחזוק אין לא אחזוק לא. ולא היינו תנאי דלמר לעיל עד נסקנא דמילתא: כל מנא. משמע דלרבויה אתא אפילו הכי דלא איירי זהו וכיון דאדוקמין דלהני דאיירי זהו לעיל קאי דהיינו דכתיבא ואתא ליהו למימר אס החזיקו מדקדקין זה ומותר דלא כר"א הא לא אחזיקו אסור ודלא כת"ק דשרי בלא אחזיקו אכל השמא דקמני כל משמע דאפילו הכי דלא כתיבין נמי קאמר דסמכינן אחזיקיהו: אללא איכא צינייהו דלא כתיבא אחזוק בה ודלמא ליה דכתיבא סמכינן עלייהו בין אחזוק בין לא אחזוק דלמא כתיבא אחזוק ור"א סבר אפילו כתיבא אחזוק לא רשב"ג סבר כל מנא שהחזיקו ואע"ג דלא כתיבא סמכינן עלייהו בין דאחזוק אחזוק. והיינו תנאי דלעיל ת"ק ורשב"ג: כיון דהאיכא הסייא ואיסורא. קמיה שבידו להכשירה וצדי לנבלה: מערה לא טרח. אס לא ימנאנה יפה לא יחזור אחר סבין אחרת: תניא דמסייע לך. דכל מי שאינו עושה להכעיס ואיכא התירא אס צקינא חילא ואכיל איסורא: של עובדי עבירה. שאין צמקומין צמק צפסח מפני הפסח: מותר

גב' שהי' דרסה וכו'. אשגיות לשתא הוא דהא דרסה כתיבא צקרא מדרשקין לקמן דף ל ע"ב אין ושמע אלף ומשך ויכ"ב רש"י לקמן דף כו ע"א ד"ה דלא אלף כיון שהוא שגור להזכיר אלו ה' צמד נקט לה. רש"א משמרת היות הלכות שמיטה דף ז' ע"ב. אלף צמדו לקמן רפ"ב תנן דקן דרסה ה"ל היא אשמכתא ודרסה ג"כ מהלכה למשה מסיני:

צקי רש"י

ריש"י...
 מושחת על חבל.

שיטה מקובצת

[א] מותרת לאכילה ולא חישינן לחמץ: [ב] דהניא הקמחין וצפתו: [ג] דהא באין בקיאין בדקדוקי מצות תליא טעמא והם אינם כו' ורובן שמיטין בן גמליאל אמת: [ד] ולא היינו תנאי דאמרי' לעיל אחזוק ולא אחזוק תנאי היא אלא עד מסקנא: [ה] וכו' דאוקמין דאהנך דאיירי בהו לעיל קאי דהיינו דכתיבן למעוטי אמת היכא ולא אחזוק: [ו] ואיכא התירא ואיסורא קמיה לא שביק: [ז] דרב מנשה דרך מילתאין הן:

ריבנו גרשום

דקוריא של צפרין, קושור של עופות שחוטין מצא בידו של כותי: אמר רב אשי במכניסין תחת כפיהו כלומר במכניסין הצפרים תחת גלימא שלו וקוטע ראשו של אחד מהן. דכותי אינו יודע מאיזה מהם נתן לו: דמסמסי ליה מסמסין. כלומר שמלכלכו בטיט שאפ"י יש לו סימן אין מכיר הסימן: ולטעמין שהיינו דרסה חלדה הגרמה ועיקור מי כתיבן. כלומר את אמרת דלימא קא סברי כותים אין שחיטה לעוף מן התורה ובהמה דאכלין משחיטת' דמן התורה [הוא] שהייה דרסה חלדה הגרמה ועיקור מי כתיבן דהיו בקיאין בהו דמציתן למימר דמחמירין בהן לפיכך אכלין בהמה ששחטו והוא לא כתיב בהמה באורייתא לענין בהמה אלא כיון דאחזיקו בהו אחזוק ואכלין משחיטתן אפי' מבהמה הכא נמי לענין עוף כיון דאחזוק אחזוק אע"ג דלא כתיב דאחזוק ולא אחזוק בדלא כתיבא. כלומר אי חשיבא חזקתן חזקה במילתא דלא כתיבא כגון עוף א' לא חשיב: תנאי היא. לפי שאין בקיאין בדקדוקי מצות. כלומר אין בקיאין בשימור שלא יחמין. כדאמרין במס' פסחים שלש נשים עוסקות בבצק: רשב"ג אומר כל מצוה שהחזיקו בה כותים:

(א) כלומר היינו תנא קמא דרבי אליעזר: אי הכי כל מצוה שהחזיקו בה כותים אם החזיקו מבעי ליה. כלומר כיון דרשב"ג מחמיר יותר מת"ק אם החזיקו מיבעי: כיון דאיכא התירא ואיסורא. כלומר דיכול לשחוט שפיר לא שביק התירא ואכיל [איסורא] שלא יחשט יפה: חמצין של עוברי עבירה. מניחין חמצין אחר הפסח בבית אחד הן הן

(ב) צ"ל היינו ת"ק. כלומר וכו'.

הם 11 פגומה (לעיל ג.)